

PREDGOVOR

Posle decenija aktivnog angažovanja na zaštiti i unapređenju mentalnog zdravlja dece, mladih i odraslih, konačno sam, pišući knjigu *Putevima mentalnog zdravlja*, ostvarila davnašnju nameru da bar delom sistematizujem stečena saznanja i istraživačko iskustvo iz ove oblasti. Iz mnoštva tema koje su mi zaokupljale posebnu pažnju opredelila sam se za sadržaje najčešće obrađivane u literaturi, a koje i sama smatram neophodnim u poimanju psiholoških aspekata mentalnog zdravlja ljudi.

U knjizi su predstavljena ključna shvatanja o mentalnom zdravlju tokom 20. veka, od vremena kada se ovaj pojam određivao samo kao odsustvo bolesti do savremenih nastojanja da se spoznaju njegova suštinska obeležja. Prikazane su i reperkusije pozitivnog pristupa na planu prevencije i unapređenja mentalnog zdravlja, kao i dominantna teorijska stanovišta na koje se danas primarna prevencija oslanja. Praktično, cilj prevencije je ostao isti, ali je put dolaska do njega nov i različit. Tako, ovaj vid preventiranja više nije usmeren samo na sprečavanje pojave psihičkih problema i poremećaja, već i na stvaranje uslova koji će omogućiti i podstaći razvoj prosocijalnih oblika funkcionisanja.

I pored toga što sam od samog početka profesionalnog života psihodinamski orijentisana, teme obuhvaćene ovom knjigom: od stresa do traume, strategije prevladavanja, rezilijentnost i socijalnu podršku, kao i koncepte poput kvaliteta života i blagostanja, sagledavam iz kognitivističke perspektive svesna da je poslednjih decenija došlo do ekspanzije teorija, koncepata i istraživanja u okviru ovog stanovišta u psihologiji.

Pri izboru tema imala sam na umu i interesovanja studenata psihologije i srodnih disciplina, kojima je knjiga prvenstveno i namenjena.

Kako bi se obuhvatile i neke veoma važne i aktuelne teme o mentalnom zdravlju, poseban doprinos dali su asistenti na predmetima vezanim za ovu oblast. Poglavlje *Deca i trauma* napisala je Aleksandra Bogdanović, poglavlja *Psihološko blagostanje, sreća, nada i psihološki napredak* i *Optimizam i pesimizam* Miljana Spasić Šnele, a *Krize i intervencije u krizi* Damjana Panić.

U Nišu, aprila 2020.

Vesna Anđelković